

Forhandlingen genoptoges.

Udvalgets ordfører (Lars P. Jensen): Jeg skal give en ganske kort oversigt over forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1958 til 31. marts 1959 efter de vedtagne ændringer.

På det fremsatte finanslovsforslag var der på drifts- og anlægsbudgettet opført indtægter til et beløb af 5 525 433 334 kr. og udgifter til et beløb af 4 952 158 111 kr., således at der blev et overskud på 573 275 223 kr. De vedtagne ændringsforslag vil betyde en merindtægt på 57 831 900 kr. og en merudgift på 48 744 318 kr., således at overskuddet forøges med 9 087 582 kr. til 582 362 805 kr.

Jeg kan på finansudvalgets vegne anbefale at stemme for lovforslaget.

A. Lyng: Jeg vil gerne udtrykke min taknemlighed over, at midler til de højst tiltrængte indkvarteringsmuligheder for ungdomsskolerne i Godthåb foreslås bevilget i år. Det samme gælder færdiggørelsen af bygningen af det store sygehus i Egedesminde og de bevillingstal, der er placeret med hensyn til Nanortalikdistriktet, en af de store kommuner, der hidtil ikke har fået så meget af bevillingerne. I år bevilges et interimistisk el-værk til 15 000 kr. Lad os få et egentligt el-værk til næste år.

Vedrørende boligbyggeriet er vi i Grønland meget spændt på, hvorledes den nye boligstøttebekendtgørelse kommer til at se ud. I Grønland er vi taknemlige over de 1 200 nye boliger, der er blevet bygget i de sidste 4 år; men endnu er der et stort behov, fordi halvdelen af de nuværende boliger er små 1 værelses lejligheder med gennemsnitligt 5 beboere. Mange af disse boliger er saneringsmodne og sundhedsfarlige arnesteder for tuberkulose.

Jeg vil endvidere på foranledning af vælgere gerne stille et par spørgsmål, som, da de også angår statsudgifterne og finansloven, hører hjemme i debatten i dag.

Når man taler med de privathandelnde i Grønland, er der mange, der er bekymrede over den nuværende udvikling i handelsvirksomheden. Vi har af Grønlandskommissionens betænkning fået den opfattelse, at statshandelen efterhånden skulle afvikles, og at privathandelen skulle træde i stedet,

hvor den tilfredsstillende kunne overtage omsætningen, og at staten kun bør gribe ind med en regulerende konkurrence, såfremt privathandelen misbruger sin stilling og ansætter priserne uforholdsmæssig højt, men jeg har af flere privathandelnde fået at vide, at det er vanskeligt at drive privat handel på grund af Handelens konkurrence. Man siger, at så snart privathandelen fører nye varer, som Handelen hidtil ikke har ført, så indfører Handelen straks samme vare, som regel billigere end den privathandelnde.

Handelens salg af varer i Grønland er jo steget meget stærkt i de senere år, og i år er den ifølge finanslovsforslaget budgetteret til 54 mill. kr. med et underskud på 8,09 mill. kr., som dækkes af statskassen. Man siger, at størstedelen af denne store udvidelse af statshandelen skyldes, at vareudvalget er forøget stærkt af hensyn til konkurrencen med privathandelen. Det er det, privathandelen er bekymret over. Den føler sig afmægtig over for konkurrencen med den mægtige statshandel med så at sige ubegrænsede midler; den kan gøre store indkøb og ansætte sine priser, som den vil, fordi den ved, at den altid kan få underskuddet dækket på en eller anden måde. Jeg vil derfor henstille, at staten lytter til denne røst fra privathandelens side.

Vedrørende det grønlandske fiskeri vil jeg gerne bemærke, at fiskeriet efter de mundtlige redegørelser, vi har fået, har haft en fremgang på 15-25 pct. i 1957, hvilket er meget glædeligt. Herom siger ministeriets rapport til Grønlandsudvalget imidlertid, at man til trods herfor ikke kan bedømme, om stigningen vil være af mere varig karakter.

Jeg tiltræder denne bemærkning som rigtig, fordi det nuværende fiskeri, der for det meste drives med åbne nummerbåde, er sårbart og underkastet de lokale fiske-mængders svingninger. Søgående torskefiskeri er ikke rentabelt med de nuværende indhandlingspriser, og de grønlandske kuttere, som ellers er meget ivrige til at fiske rejer og drive andet mere rentabelt fiskeri, bruges så godt som ikke til torskefiskeri uden for kysten! Det, der først og fremmest har hindret søgående fiskeri, er prispolitikken. Jeg synes, det er synd for hovedfiskeriet — torskefiskeriet — der i snart